

Poštovani visoki predstavnici, sudionici sastanka stranaka Okvirnog sporazuma,

velika mi je čast, kao predsjednici Parlamenta mladih sa sliva rijeke Save, na ovom važnom sastanku predstaviti stavove mladih o glavnim temama navedenim u Okvirnom sporazumu o slivu rijeke Save, posebno onima koje se odnose na upravljanje vodama i mjere zaštite od štetnog djelovanja voda. Poznato mi je da su mladi uključeni od četvrtog sastanka stranaka, na čemu smo vrlo zahvalni jer se na taj način upoznajemo s vašim radom i predstavljamo vam naše stavove o određenim pitanjima koja se odnose na održivi razvoj sliva rijeke Save.

Ove smo se godine mi mladi okupili na 8. Parlamentu mladih sa sliva rijeke Save, na sam Dan rijeke Save, 31.5. i 1.6. Skup se održao u pograničnom području između Slovenije i Hrvatske uz rijeku Sutlu. Posjetili smo Kumrovec, branu Vonarje i Kozjanski park. Preko 40 srednjoškolaca okupilo se kako bi razgovaralo na temu "Surađujemo za vode".

Htjela bih zahvaliti što su nas svojom nazočnošću podržali g. Peter Kovacs, predsjednik ICPDR-a, i profesori geografije koji su se tih dana okupili na 1. međunarodnoj konferenciji u Podsredi u Sloveniji. Zahvaljujem također i sponzorima događaja, UNDP-u u Bosni i Hercegovini i Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, odnosno Direkciji za vode Vlade Republike Srbije.

Mi mladi ove smo godine bili usredotočeni na tri glavna pitanja, a to su:

- Zaštita od štetnog djelovanja vode i upravljanje poplavama,
- Kakvoća vode vezano uz otpad, posebno plastiku i mikroplastiku, te
- Zaštita vodnih resursa

Mladi su svjesni da su poplave sve učestalije i rezultat su ljudskih aktivnosti kojima smo rijekama i potocima oduzeli prostor. U nekim se područjima posljedice u obliku visoke vode osjećaju kod gotovo svakog većeg pljuska, a zbog klimatskih će promjena u skoroj budućnosti posljedice biti još gore.

Jeste li znali da plastičnu vrećicu koristimo u prosjeku samo 12 minuta prije nego što ju odbacimo kao otpad i da većina svakodnevnih proizvoda sadrži mikroplastiku?

Razgradnja plastike u prirodnom okruženju može potrajati nekoliko desetljeća. Plastika koja ulazi u vode ugrožava faunu i floru, ne samo u rijekama i jezerima, već i u morima i oceanima! Možete li zamisliti vode bez života i što bi to značilo za čovječanstvo?

Zbog neodgovornog ponašanja ljudi, ugrožena je i pitka voda, i to ne samo iz površinskih voda i lokalnih izvora, nego i iz dubokih podzemnih voda. Kvaliteta vode je prije svega ugrožena zbog nereguliranog ispuštanja i pročišćavanja otpadnih voda iz naselja i industrije, te kao posljedica intenzivne poljoprivrede, gdje proizvođači nepravilno gnoje i nepravilno koriste pesticide, zatim zbog divljeg odlaganja otpada gdje se otpad često puta odlaže na odlagališta bez dozvola, koja se ponekad nalaze točno na obali rijeke. Prva poplava odvodi smeće nizvodno. Time je, za neke, problem otpada riješen....

Mladi su sve svjesniji potrebe novog pristupa rješavanju nakupljenih problema s vodom, kako je izraženo i u zaključcima ovogodišnjeg Parlamenta.

Prije svega, potrebno je posvetiti više pozornosti podizanju svijesti među ljudima, uključujući mlade, kako bismo znali izaći na kraj s izazovima održivog upravljanja vodama. Također je potrebno inzistirati na promjeni mentaliteta ljudi, da vode nisu samo odvodnici, da nisu neiscrpiv izvor života. Svi moramo težiti zdravoj pitkoj vodi, prije svega ograničavanjem naših zahtjeva po pitanju prostora, po pitanju intenzivne poljoprivrede, kroz nesmotrenu upotrebu gnojiva i pesticida, do prljave industrije čiji su nusproizvodi velike količine otpadnih voda. Istovremeno, moramo smanjiti i potrošnju plastike i plastičnih proizvoda u svakodnevnom životu.

Moramo ponovno živjeti s vodama, zato vas pozivamo da nas podržite u našim naporima za podizanje svijesti ljudi ili podržavanjem akcija čišćenja koje bismo željeli organizirati u lokalnom okruženju, kroz posjete školama usmjerenim na obrazovanje i osvješčivanje mladih, a prije svega u nastavku rada Parlamenta mladih sa sliva rijeke Save, ne samo tijekom sastanka Parlamenta i na Dan rijeke Save, nego tijekom cijele godine!

Svi zajedno trebamo biti svjesni da ste vi prirodu posudili od nas, a mi ćemo je u skoroj budućnosti posuditi od naše djece i unuka. Stoga, "Surađujemo za vode"!

Hvala!